

KINSTELLAR

Січень 2026

Нові пом'якшення валютних обмежень від НБУ:

В центрі уваги – нові інструменти стимулюючої валютної лібералізації

13 січня 2026 року Національний банк України (НБУ) прийняв нові зміни до валютних обмежень, які були запроваджені у лютому 2022 року з початком повномасштабного російського вторгнення.

Нові регуляторні положення спрямовані на подальший розвиток інструментів стимулюючої валютної лібералізації, яку НБУ послідовно впроваджує з 2025 року на підтримку діяльності українського бізнесу в умовах воєнного стану.

Останні зміни набрали чинності 14 січня 2026 року і включають:

01 Виплата дивідендів, погашення «старих» позик та інші операції в межах «позикового ліміту»

02 Відшкодування коштів фізичним особам-споживачам

03 Додаткові винятки щодо застосування граничних строків розрахунків

Читати далі

01 Виплата дивідендів, погашення «старих» позик та інші операції в межах «позикового ліміту»

Центральним елементом нового пакету змін стало запровадження так званого «**позикового ліміту**» – спеціального механізму, в межах якого українські резиденти отримують можливість здійснювати окремі валютні операції, які за загальним правилом залишаються обмеженими.

Відповідно до нових правил, у межах суми коштів, фактично залучених за позиками від нерезидентів після 1 січня 2026 року, українські резиденти-позичальники можуть здійснювати такі операції:

i. погашення «старих» кредитів та позик, отриманих до 20 червня 2023 року;
ii. виплату дивідендів за кордон понад загальні встановлені ліміти;
iii. розрахунки за імпорт товарів, отриманих до 23 лютого 2021 року;
iv. повернення нерезиденту-покупцю передоплати за товар, сплаченої до 23 лютого 2022 року;
v. фінансування власних закордонних відокремлених підрозділів понад чинні ліміти.

! Важливо, що «**позиковий ліміт**» визначається як сума непогашеного основного боргу за залученою з-за кордону позикою. У разі повернення основної суми боргу відповідний ліміт автоматично зменшується. При цьому повернення тіла позики дозволяється лише в сумі, зменшеній на обсяг операцій, здійснених у межах такого «позикового ліміту».

Звертаємо окрему увагу на такі особливості застосування цього механізму:

- Усі операції в межах «позикового ліміту» можуть здійснюватися виключно через банк, який обслуговує платежі за відповідним договором позики з нерезидентомю
- «Позиковий ліміт» не застосовується до позик, у яких міжнародні фінансові організації виступають кредиторами, гарантами або поручителями.

Як наслідок, українські компанії отримали нові інструменти для реструктуризації «старих» позик, що, своєю чергою, має розширити можливості залучення нового фінансування від іноземних кредиторів.

02 Відшкодування коштів фізичним особам-споживачам

Відтепер українські продавці та виробники можуть здійснювати повернення коштів у разі повернення товару або його непоставки відповідно до вимог Закону України «Про захист прав споживачів» на рахунок споживача, відкритий в іноземному банку.

Таке повернення допускається виключно:

- на рахунок споживача – фізичної особи; та
- за реквізитами електронного платіжного засобу, який використовувався під час оплати відповідного товару.

03 Додаткові винятки щодо застосування граничних строків розрахунків

НБУ послабив валютний нагляд за дотриманням граничних строків розрахунків за окремими експортними операціями. Зокрема, нові винятки застосовуються до:

- експорту товарів за зовнішньоекономічними договорами, право вимоги за якими перейшло до Експортно-кредитного агентства (ЕКА), – у межах суми страхового відшкодування, виплаченого ЕКА експортеру;
- експорту страхових послуг.

Таким чином, НБУ уніфікував валютне регулювання операцій зі страхування з режимом, що діє для інших фінансових послуг, на які граничні строки розрахунків не поширюються.

Підсумовуючи

Запроваджені зміни свідчать про поступовий і контрольований перехід до нормалізації валютного режиму в Україні. НБУ послідовно впроваджує нові пом'якшення та регуляторні інструменти, які, з одного боку, підтримують діяльність українського бізнесу та створюють більш сприятливі умови для руху капіталу, а з іншого – зберігають необхідні запобіжники для забезпечення макроекономічної та фінансової стабільності. Очікується, що така збалансована регуляторна модель сприятиме підвищенню фінансової привабливості українських позичальників, полегшенню доступу до зовнішнього фінансування та зміцненню довіри з боку іноземних кредиторів і інвесторів, закладаючи підґрунтя для подальшої валютної лібералізації.

По додаткову інформацію щодо валютних обмежень і валютної лібералізації в Україні, будь ласка, звертайтеся:

Ілля Мучник

Партнер, керівник практики банківського, фінансового права та ринків капіталу, Україна,

керівник FinTech напрямку Kinstellar

+380 44 490 9575

illya.muchnyk@kinstellar.com

Олександра Полякова

Керуюча юристка

+380 44 490 9575

oleksandra.poliakova@kinstellar.com

Захар Оприсько

Молодший юрист

+380 44 490 9563

zakhar.oprysko@kinstellar.com

Вищезазначене не є юридичною консультацією і не створює відносин "юрист-клієнт" між Kinstellar та будь-яким одержувачем. Цей матеріал призначений виключно для маркетингових цілей. Він не може бути переданий будь-якій іншій особі або опублікований у будь-який спосіб без нашої згоди. Ми не несемо відповідальності за зміст цього документу, однак він може бути використаний будь-яким одержувачем.